

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/141/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515010241
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3515010241.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tótha a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Patrika Príbelského, PhD. v trestnej veci proti obžalovanému J. Q., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods.1 písm.a) Tr.zák., o odvolaniach obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 4.9.2015, sp. zn. 2T/82/2015, na verejnom zasadnutí konanom dňa 10.11.2015 v Trenčíne, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods.1 písm.b), d), f) Tr.por. z r u š u j e s a napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods.3 Tr.por.

obžalovaný J. Q. - nar. XX.XX.XXXX v A., trvale bytom R. P. č. XXX

je v i n n ý , ž e

od presne nezisteného času od roku 1992 do 18.03.2015 v R. P. v rodinnom dome č. XXX a inde ako manžel W. Q. opakovane tejto vulgárne nadával, urážal ju, že je šibnutá, citovo ju vydieral, tak, že keď odišla z domácnosti, sa do tejto môže vrátiť až keď prinesie vyjadrenie od psychiatričky, že je normálna, ako aj, že môže odísť z domácnosti, ale bez syna L., fyzicky ju napádal, keď opakovane jej udieral hlavu o stenu, sácal ju, chytal pod krk, kopal do nej, pričom jej nadával, že je šibnutá, pred synom L. Q. hovoril, že je šibnutá a treba ju liečiť, nútil ju, aby vybrala peniaze pre jeho priateľku, dňa 10.03.2015 ju chytil pod krk, kopol ju do zadku, pričom jej nadával, v dôsledku čoho vyhľadala ošetrovanie na LSPP Nové Mesto nad Váhom, dňa 18.03.2015 ju sotil, na čo opätovne vyhľadala lekárske ošetrovanie,

t e d a

týral blízku osobu spôsobujúc jej fyzické a psychické utrpenie bitím, kopaním, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, citovým vydieraním a iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické a psychické zdravie,

č í m s p á c h a l

zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 51 ods. 1 Trestného zákona sa obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmieniene odkladá a zároveň ukladá probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona súd obžalovanému určuje skúšobnú dobu na 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. g) Trestného poriadku sa obžalovanému v rámci probačného dohľadu ukladá povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c), písm. d) Trestného zákona obžalovanému súd ukladá ochranné psychiatrické a ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Podľa § 288 ods.1 Tr.por. súd poškodenú W. Q., nar. X.XX.XXXX, bytom R. P. č. XXX odkazuje s jej nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

II. Podľa § 319 Tr.por. sa odvolanie prokurátorky z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 4.9.2015, sp. zn. 2T/82/2015 bol obžalovaný J. Q. uznaný vinným pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods.1 písm.a) Tr.zák. na tom skutkovom základe, že od presne nezisteného času od roku 1992 do 18.03.2015 v R. P. v rodinnom dome č. XXX a inde ako manžel W. Q. opakovane tejto vulgárne nadával, urážal ju, že je šibnutá, citovo ju vydieral tak, že keď odišla z domácnosti, sa do tejto môže vrátiť až keď prinesie vyjadrenie od psychiatricky, že je normálna, ako aj, že môže odísť z domácnosti, ale bez syna L., fyzicky ju napádal, keď opakovane jej udieral hlavu o stenu, sácal ju, chytal pod krk, kopal do nej, zlomil jej nos, pričom jej nadával, že je šibnutá, pred synom L. Q. hovoril, že je šibnutá a treba ju liečiť, nútil ju, aby vybrala peniaze pre jeho priateľku, dňa 10.03.2015 ju chytil pod krk, kopol ju do zadku, pričom jej nadával, v dôsledku čoho vyhľadala ošetrovanie na LSPP Nové Mesto nad Váhom, dňa 18.03.2015 ju sotil, na čo opätovne vyhľadala lekárske ošetrovanie.

Za to bol odsúdený podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 51 ods. 1 Trestného zákona podmieniene odložený a zároveň uložený probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona okresný súd obžalovanému určil skúšobnú dobu na 3 roky. Zároveň podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. g) Trestného poriadku obžalovanému v rámci probačného dohľadu uložil povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu a podľa § 73 ods. 2 písm. c), písm. d) Trestného zákona mu uložil tiež ochranné psychiatrické a ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože bol v zákonnej lehote napadnutý odvolaním prokurátora podaným proti výroku o vine aj treste v neprospech obžalovaného a tiež odvolaním samotného obžalovaného prostredníctvom obhajcu.

Prokurátor v písomnom odôvodnení odvolania poukázal na to, že súd prvého stupňa pri nezmenenom skutku tak ako je uvedený v podanej obžalobe kvalifikoval konanie obžalovaného na rozdiel od obžaloby len ako trestný čin podľa § 208 ods.1 písm.a) Tr.zák. s odôvodnením, že útoky obžalovaného na poškodenú sa nediali denne alebo týždenne, ale naopak často medzi nimi boli prestávky v horizonte mesiacov, nezriedka aj pol či trištvrte roka. Kvalifikáciu konania obžalovaného len podľa miernejšieho ustanovenia, ktoré je uvedené vyššie, odôvodnil aj záverom znaleckého posudku znalca PhDr. Andreja Benkoviča, ktorý nezistil, že by konaním obžalovaného bolo spôsobené poškodenie psychické alebo fyzické utrpenie. Aj keď poškodená pociťovala konanie obžalovaného ako príkorie, má na tomto

podiel jej osobnosť a psychický stav. S takýmto odôvodnením miernejšej právnej kvalifikácie však prokurátor nesúhlasil, pričom poukazoval na dĺžku časového obdobia, počas ktorého dochádzalo k útokom obžalovaného voči poškodenej a je irelevantné s akou frekvenciou a intenzitou obžalovaný útočil. Počas celého obdobia od roku 1992 do 18.3.2015 poškodená pociťovala konanie obžalovaného ako príkorie a ani charakteristika jej osobnosti ako vyplýva zo záveru znalca PhDr. Andreja Benkoviča, intenzitu a frekvenciu týchto útokov neznižuje. Preto mal súd prvého stupňa skutok kvalifikovať ako zločin podľa § 208 ods.1 písm.a), ods.2 písm.d) Tr.zák. s poukazom na § 138 písm.b) Tr.zák. Vzhľadom k uvedenému je teda zrejmé, že nie je možné obžalovanému uložiť taký trest ako uložil súd prvého stupňa, pričom účel trestu môže splniť len prísny nepodmienečný trest odňatia slobody a ani samotný psychologický profil poškodenej a okolnosť, že v manželstve obžalovaného a poškodenej bolo prítomné obojstranné provokovanie vo forme vulgarizmov a hanlivých vyjadrení, nie je spôsobilé ovplyvniť rozhodovanie súdu vo forme trestu, ale môže mať vplyv iba na určenie jeho výšky. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol prokurátor, aby odvolací súd podľa § 321 ods.1 písm.b), e) Tr.por. zrušil napadnutý rozsudok v časti výroku o vine a treste a sám uznal obžalovaného vinným zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods.1 písm.a), ods.2 písm.d) Tr.zák. s poukazom na § 138 písm.b) Tr.zák. a uložil mu podľa § 208 ods.2 Tr.zák. za použitia § 38 ods.2 Tr.zák. nepodmienečný trest odňatia slobody v dolnej polovici zákonnej trestnej sadzby, na výkon ktorého ho zaradí do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovaný vo svojom odvolaní podanom prostredníctvom obhajcu a jeho písomnom doplnení uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za nesprávny a nedôvodný, nemajúci podklad vo vykonanom dokazovaní. Poukázal najmä na skutočnosť vyplývajúcu zo znaleckého posudku znalca PhDr. Andreja Benkoviča, ktorý nezistil, že by konaním obžalovaného bolo poškodenej spôsobované fyzické alebo psychické utrpenie. Nebolo teda preukázané naplnenie skutkovej podstaty žalovaného trestného činu. Navyše podľa názoru obžalovaného vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by skutok spáchal. Poukázal na výpovede jednotlivých svedkov a pokiaľ ide o výpoveď syna obžalovaného - L. Q., tento na hlavnom pojednávaní zmenil svoju výpoveď oproti prípravnému konaniu, čo aj vysvetlil, preto nie je dôvod jej neveriť. Napriek uvedenému však prvostupňový súd vyhodnotil ako pravdivú prvotnú výpoveď L. Q. z prípravného konania. Obžalovaný ďalej poukazoval na to, že to bola práve poškodená, ktorá si vždy našla dôvod na hádku a konflikt, pričom tieto slovné útoky voči nemu prerastali do fyzických útokov na neho. On sa snažil týmto vyhýbať, zamykal sa do synovej izby, kde poškodená dokonca opakovane rozbila dvere, aby sa k nemu dostala a pokračovala vo fyzických útokoch. Podľa názoru odvolateľa vyššie uvedené skutočnosti ani závery znaleckého posudku neboli súdom prvého stupňa zohľadnené. V konaní nebolo preukázané, že by sa dopustil konania, ktoré sa mu kladie za vinu a tiež to, že by poškodenej spôsobil fyzické alebo psychické utrpenie. Preto nemôže obstať právna kvalifikácia týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 Tr.zák. Do úvahy však neprihádza ani žiadna iná právna kvalifikácia, preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a oslobodil ho spod obžaloby.

Okresný prokurátor v písomnom vyjadrení k odvolaniu obžalovaného uviedol, že toto považuje za nedôvodné, nakoľko vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že skutok uvedený v obžalobe sa stal a ide o trestný čin, za ktorý je obžalovaný trestne zodpovedný, pričom takýmto konaním obžalovaný naplnil znaky zločinu podľa § 208 ods.1 písm.a), ods.2 písm.d) Tr.zák. s poukazom na § 138 písm.b) Tr.zák., tak ako už vyslovil názor v dôvodoch svojho odvolania, ktorému žiadal vyhovieť a odvolanie obžalovaného navrhol zamietnuť.

Rovnako sa vyjadril obžalovaný prostredníctvom obhajcu k odvolaniu prokurátora, v ktorom uviedol, že odvolanie prokurátora pokladá za nedôvodné a neopodstatnené. Poukázal na obsah svojho odvolania, pričom konštatovanie prokurátorky, že poškodená pociťovala konanie obžalovaného ako príkorie počas celého obdobia, je nepochopiteľne izolované od ostatných záverov znaleckého posudku PhDr. Benkoviča. To, že poškodená pociťovala uvedené konanie ako príkorie, bol iba výlučne jej subjektívny pocit ničím neobjektizovaný v rozpore so skutočným správaním obžalovaného, ktoré nebolo spôsobilé a ani nespôsobovalo poškodenej žiadne fyzické ani psychické týranie. S odvolaním okresného prokurátora vo vzťahu k právnej kvalifikácii a výške trestu sa nestotožňuje a v plnom rozsahu poukazuje na skutočnosti uvádzané vo svojom písomnom odvolaní. Preto odvolanie prokurátorky považuje za nedôvodné a navrhuje ho zamietnuť a naopak vyhovieť svojmu odvolaniu.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní prokurátorka krajskej prokuratúry uviedla, že sa stotožňuje s dôvodmi podaného odvolania okresného prokurátora, navrhla tomuto vyhovieť a rozhodnúť v jeho intenciách. Odvolanie obžalovaného navrhla zamietnuť.

Obhajca obžalovaného uviedol, že žiada obžalovaného oslobodiť spod obžaloby z dôvodov uvedených v jeho odvolaní a odvolanie prokurátora navrhol zamietnuť.

Obžalovaný J. Q. uviedol, že sa pridržiava slov svojho obhajcu.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Z podnetu podaných odvolaní obžalovaným a prokurátorom krajský súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné, pretože napadnutý rozsudok síce trpí chybami, pre ktoré je potrebné ho zrušiť, ale že zároveň ide len o také chyby, ktoré je možné napraviť na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní.

V prvom rade je potrebné uviesť, že konanie, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo, bolo vykonané bez podstatných procesných chýb, pričom boli dodržiavané aj príslušné ustanovenia Trestného poriadku, ktorými sa má zabezpečiť právo obžalovaného na obhajobu.

V posudzovanej veci boli podľa názoru krajského súdu v konaní pred súdom prvého stupňa vykonané dôkazy tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. Vykonané dôkazy okresný súd vyhodnotil spôsobom uvedeným v § 2 ods. 12 Tr. poriadku a takýmto postupom dospel, až na nižšie uvedené chyby, k správnym skutkovým aj právnym záverom. V dôvodoch svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, ktoré konkrétne dôkazy vo veci vykonal, ktoré skutočnosti z vykonaných dôkazov vyplývali, ako aj to, na základe ktorých konkrétnych dôkazov svoje skutkové závery ustálil a prečo obrane obžalovaného neuveril.

Aj keď obžalovaný spáchanie trestného činu poprel tvrdiac, že si to poškodená len vymyslela, tak aj podľa krajského súdu výrok o vine je možné oprieť o súhrn dôkazov, ktoré po ich zhodnotení jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností odôvodňujú záver, že sa skutok tak, ako je uvedený v rozsudku krajského súdu, stal a že ho ako trestne zodpovedný subjekt spáchal obžalovaný. Z protiprávneho konania obžalovaného usvedčuje najmä poškodená W. Q., ktorá popísala vo svojich svedeckých výpovediach ako jej obžalovaný nadával a fyzicky ju napádal. Niekedy mu to opätovala tým, že sa v rámci svojich síl bránila. Častoval ju rôznymi vulgarizmami, že je kurva, piča, špina. Najpoužívanejšou nadávkou bolo slovo zrúda. K hádkam dochádzalo preto, že obžalovaný bol agresívny a to nie iba vtedy, keď bol pod vplyvom alkoholu, ale aj vtedy, keď bol triezvy. Stalo sa, že ju chytil pod krk, trieskal jej hlavu o stenu, zlomil jej nos, ešte keď bývali v Prievidzi. Raz ju sotil tak, že spadla na zem. V jednom prípade jej dokonca roztrhal šaty, ktoré mala na sebe. Tiež sa stalo sa, že ju zbil, mala rozrazenú peru a potom ju obžalovaný sám zaviezol k lekárovi, lebo jej bolo zle. Útoky na ňu boli raz za mesiac, niekedy raz za týždeň, potom sa stalo, že napr. trištvrte roka sa nič negatívne neudialo, alebo dva mesiace, či polroka nič. Útoky zo strany obžalovaného neboli sústavné. Z dôvodu útokov obžalovaného vyhľadala párkrát aj lekárske ošetrenie. Poukázať je potrebné tiež na výpovede svedkov T. F.- brata poškodenej, U. B. a tiež F. A., ktoré podporujú výpoveď poškodenej. Svedok F. uviedol, že poškodená mu začiatkom roku 2015 ukazovala modriny, ktoré mala na rukách a na tele a ktoré jej mal spôsobiť obžalovaný. Svedkovi B. sa zasa poškodená sťažovala, že jej manžel je na ňu agresívny. Prvý raz to spomenula asi pred tromi rokmi, pričom uvádzala, že na ňu kričal, nadával jej, napadol ju fyzicky, že ju škrtil. Svedkyňa A. uviedla, že bola svedkom neadekvátneho správania sa obžalovaného pod vplyvom alkoholu či už voči poškodenej alebo tiež voči nej samotnej. Napokon tiež syn obžalovaného svedok L. Q. vo svojej prvotnej výpovedi z

prípravného konania dňa 20.03.2015 usvedčoval obžalovaného, ktorý matku po slovných hádkach tiež fackal, nadával jej vulgárnymi výrazmi. Tento svedok síce neskôr zmenil svoju výpoveď a na hlavnom pojednávaní túto zmenu odôvodnil tým, že tak vypovedal z dôvodu nátlaku matky, ktorá ho vydierala, no nepovedala mu, čo konkrétne mal vypovedať. Vyšetrovateľ zapísal to, čo chcel, čo sa mu hodilo. Aj odvolací súd však neuveril zmenenej výpovedi tohto svedka a v kontexte vyššie uvedených dôkazov ako pravdivú vyhodnotil jeho prvotnú výpoveď z prípravného konania. Je nelogické, aby vypovedal údajne pod nátlakom matky o určitých konkrétnych skutočnostiach za situácie ak mu neuvádzala, čo konkrétne má vypovedať a nelogické je tiež tvrdenie, že vyšetrovateľ si do zápisnice napísal, čo chcel. Napokon z výpovedí svedkov Q. F., V. F. a L. U. vyplýva, že títo nemajú žiadnu vedomosť a to ani sprostredkovanú o nejakom protiprávnom konaní obžalovaného voči poškodenej. Vyjadrujú sa k spolužitiu medzi nimi uvádzali skutočnosti čiastočne v prospech obžalovaného, že v manželstve bola dlhodobo nezdravá atmosféra, na ktorej má zásluhu poškodená a jej povaha, pričom to bola práve ona, kto provokoval obžalovaného a vyvolával hádky. Odvolací súd k tejto skupine dôkazov uvádza, že ani provokovanie a vyvolávanie hádok zo strany poškodenej neospravedľňuje obžalovaného z protiprávneho konania voči nej a dlhodobo zlé spolužitie mal riešiť iným spôsobom.

Uvedené skutkové zistenia nie sú spochybňované ani závermi znaleckého dokazovania z odvetvia psychiatria a z odboru psychológia.

Zo záverov znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, vyplynulo, že obžalovaný J. Q. v čase spáchania skutku trpel duševnou poruchou - organickou poruchou osobnosti emočne labilnou. Táto sa prejavuje najmä zvýšenou citlivosťou na podnety, ktoré vníma ako významné, resp. zraňujúce, pohotovosťou k zmenám nálady a výrazným prejavovaním citového rozpoloženia (napr. smútok alebo hnev sú sprevádzané plačom alebo krikom). Po požití návykových látok sa tieto prejavy stupňujú. Znalci u obžalovaného zistili závislosť od alkoholu. Ide o zafixovanú psychickú závislosť. Požívanie alkoholu zvyrazňuje prejavy jeho organickej poruchy. Alkohol vyhľadáva pre jeho účinky na psychické rozpoloženie - na upokojenie alebo odreagovanie psychického napätia v situácii, ktorú vníma ako traumatizujúcu. Opakovane si navodzuje ebriety, počas ktorých sa chová agresívne. V pití pokračuje napriek tomu, že jeho zdravotný stav a lieky, ktoré má pravidelne užívať, požívanie alkoholu kontraindikujú. V pití pokračuje napriek tomu, že v stavoch ebriety sa dostáva do konfliktov so svojím okolím. Obžalovaný bol v čase spáchania skutku schopný rozpoznať protiprávnosť svojho konania. Ovládacia schopnosť v niektorých prípadoch mohla byť znížená čiastočne, vo forenzne nevýznamnej miere. Obžalovaný je schopný chápať zmysel trestného konania. Znalčky navrhli obžalovanému uložiť ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou.

Pre posúdenie závažnosti konania obžalovaného a jeho následkov je významná aj výpoveď znalca psychológa PhDr. Andreja Benkoviča a závery jeho znaleckého posudku, z ktorých vyplynulo, že manželstvo poškodenej vykazovalo výraznú disharmóniu už v prvých rokoch. Dochádzalo v ňom k opätovným slovným, ale aj fyzickým konfliktom medzi manželmi, kde ani jeden z manželov nezaostával v produkovani takéhoto maladaptívneho správania. Znalec nezistil, že by konaním obžalovaného bolo poškodenej spôsobované psychické alebo fyzické utrpenie. Poškodená však pociťovala a naďalej pociťuje konanie obžalovaného ako príkorie. U poškodenej každodenná záťaž negatívne zasahuje do afektívnej oblasti jej osobnosti (depresívne epizódy), z čoho následne vznikajú psychosomatické ťažkosti, resp. neurovegetatívne ťažkosti v jej prežívaní. Jej psychický stav nie je možné primárne pripisovať len konaniu jej manžela voči jej osobe. Tieto psychické stavy vznikajú v dôsledku alterovanej osobnosti poškodenej (chorobne zmenenej osobnosti). Poškodená je chronicky náchylná sa osobnostne dekompenzovať, jej vulnerabilná (zraniteľná) osobnosť ju predikuje k bezradnosti v zvládaní každodenných nárokov jej života. Modulácia afektu u poškodenej je menej prísna, afektívne vybitie v záťaži je neprimerané, poškodená sa prejavuje nadmerne emotívne až iritabilne, čo sa prejavilo aj v konfliktných situáciách s manželom. Všeobecná vierohodnosť poškodenej je zachovaná. Rozumová chápatosť poškodenej je primerane zachovaná, pamäťové funkcie sú intaktné. Kognitívne funkcie nevykazujú narušenia, ktoré by mali vplyv na schopnosť správne vnímať, zapamätať si a následne reprodukovať udalosti, ktoré prežila a ktorých sa zúčastnila priamo. Špecifická vierohodnosť poškodenej je zo psychologického hľadiska znížená. Jej osobnosť je alterovaná v temperamente s histriónskymi rysmi v štruktúre osobnosti. Poškodená je ľahko frustrovaná, má zvýšenú citlivosť ku kritike s možnosťou vzťahovosti. Ak je vystavená záťaži, dochádza u nej k psychickej dekompenzácii, ktorá sa prejavuje najmä v afektívnej oblasti, skratkovitým správaním sa. Poškodená nie je sebakritická, chýba jej primeraný náhľad na vlastnú osobu a svoje konanie, má tendenciu prežitú udalosť zveličovať,

ale nerobí to primárne zámerne. Jedná sa o následok štrukturálnych zmien jej osobnosti. Usmerňujú ju najmä emotívne zážitky, pričom dostatočne neprihliada na skutočnosť, má katatýmne myslenie. V manželstve obžalovaného a poškodenej bolo prítomné obojstranné provokovanie vo forme vulgarizmov a hanlivých vyjadrení. U poškodenej znalec zistil zvýšenú tendenciu k impulzívnemu a zlostnému správaniu sa.

K vyššie uvedenému znaleckému posudku znalca psychológa, ktorý konštatuje, že nezistil, že by konaním obžalovaného bolo poškodenej spôsobované psychické alebo fyzické utrpenie, odvolací súd uvádza, že takýto záver je otázkou právnou prislúchajúcou súdu (najmä pokiaľ ide o fyzické utrpenie) a to na podklade vykonaných dôkazov. Ťažko si predstaviť, že poškodený netrpí, ak je voči nemu preukázané použitie fyzického násillia. Preto je potrebné poukázať najmä na vyjadrenie znalca, že poškodená pociťovala a naďalej pociťuje konanie obžalovaného ako príkorie, pričom však je potrebné vziať do úvahy aj jej osobnostné a povahové črty a tiež zistenie, že psychický stav poškodenej nie je možné pripisovať len konaniu jej manžela voči jej osobe. Preto aj odvolací súd dospel k záveru, že ani vykonané znalecké dokazovanie samo o sebe nezabavuje obžalovaného trestnej zodpovednosti za spáchaný čin.

Vzhľadom na uvedený obsah dôkazov, na ktoré odvolací súd považoval za nutné poukázať z hľadiska odvolacích dôvodov, nemal ani odvolací súd dôvod pochybovať o tom, že skutok sa stal tak, ako je ustálené v skutkovej vete tohto rozsudku a že tento spáchal obžalovaný a to s jedinou výnimkou. Vo vzťahu ku skutkovému stavu uvedenému vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku krajský súd nepovažuje za preukázané, že by obžalovaný mal poškodenej svojim konaním zlomiť nos. Z lekárskeho správ sice vyplynulo, že poškodená bola ošetrovaná po poranení tváre, avšak nebolo objektívne zistená zlomenina nosa. Je teda zrejme, že uvedené skutočnosti prvostupňový súd do výrokovvej časti len chybné a nekriticky prevzal z obžaloby a len na základe výpovede poškodenej.

Bez toho, aby došlo k zmene rozhodnutia v neprospech obžalovaného, bolo možné túto chybu napadnutého rozsudku napraviť aj v odvolacom konaní a keďže pochybenie sa týkalo výroku o vine, bolo možné ju napraviť v zmysle § 321 ods. 3 Tr. poriadku len zrušením celého napadnutého rozsudku. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a následne vo veci sám rozhodol s tým, že skutkovú vetu oproti zrušenému rozsudku upravil tak, že z nej vypustil následok konania obžalovaného v podobe zlomenia nosa poškodenej, aby skutkové zistenia obsiahnuté vo výroku rozsudku zodpovedali vykonanému dokazovaniu.

Táto úprava skutkovej vety výroku o vine však oproti napadnutému rozsudku prvostupňového súdu nemala žiaden vplyv na právnú kvalifikáciu konania obžalovaného. Bezpochyby aj takýmto konaním, ustáleným vo výrokovvej časti rozsudku krajského súdu, naplnil znaky trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods.1 písm.a) Tr.zák. Pod pojmom týranie sa rozumie také zlé zaobchádzanie s blízkou alebo zverenou osobou, ktorým páchatel prejavuje hrubší stupeň necitlivosti a bezohľadnosti, pričom sa také konanie vyznačuje zároveň určitou mierou trvalosti, prípadne aj sústavnosti. Nevyžaduje sa, aby týranej osobe vznikli zranenia alebo iné podobné ujmy, ale musí ísť o konanie, ktoré táto osoba pre jeho krutosť, bezohľadnosť alebo bolestivosť pociťuje ako ťažké príkorie.

Krajský súd preto tak, ako to správne urobil aj okresný súd, kvalifikoval konanie obžalovaného ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr.zák., pretože ním vo forme priameho úmyslu týral blízku osobu, spôsobujúc jej fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie bitím, údermi, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, citovým vydieraním, ktoré ohrozuje jej fyzické a psychické zdravie. Krajský súd tak ako aj okresný súd na rozdiel od obžaloby konanie obžalovaného nekvalifikoval podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona, t.j. ktorého by sa dopúšťal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas, čo napokon bolo namietané i odvolaním prokurátora. Súhlasne s názorom súdu prvého stupňa uvádza, že pre naplnenie znakov prísnejšieho ustanovenia nie je možné iba mechanicky odmerať časový rozdiel (úsek) medzi prvým a posledným zaznamenaným konaním, subsumovateľným pod skutkovú podstatu žalovaného trestného činu, ale mala by byť súčasne prítomná aj taká intenzita konania páchatela, po stránke kvalitatívnej ako aj kvantitatívnej, merateľná najmä frekvenciou čiastkových útokov a ich dopadom na obeť, z ktorej sa dá nepochybne usudzovať trvácnosť protiprávneho konania. Pritom z výpovede samotnej poškodenej, ako už uviedol súd prvého stupňa vyplýva, že či už išlo o nadávky, alebo fyzické útoky obžalovaného na poškodenú, tieto sa nediali pravidelne na dennej ani týždennej báze, ale

naopak často medzi nimi boli prestávky v horizonte mesiacov, nezriedka aj pol či trištvrte roka. Preto je podľa názoru súdu možné konanie obžalovaného právne posúdiť iba podľa odseku 1 príslušného zákonného ustanovenia a odvolanie prokurátora vzhľadom na uvedené nepovažoval za dôvodné.

Napokon pri rozhodovaní o potrestaní obžalovaného za spáchaný trestný čin odvolací súd prihliadol na stupeň závažnosti spáchaného trestného činu, mieru zavinenia, pohnútku, osobu páchatel'a, na okolnosti, za ktorých došlo k spáchaniu trestného činu, ale aj na účel trestu a na možnosti nápravy páchatel'a. Zohľadnil tiež vek obžalovaného, jeho zdravotný stav, okolnosť, že doposiaľ nebol súdne trestaný a skutočnosť, že medzi obžalovaným a poškodenou prebieha rozvodové konanie, ako aj výsledky znaleckých dokazovaní. Odvolací súd po zhodnotení všetkých kritérií pre ukládanie trestu, uložil obžalovanému tak ako aj súd prvého stupňa trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona vo výmere 3 rokov a podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 51 ods. 1 Trestného zákona obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona obžalovanému určil skúšobnú dobu na 3 roky. Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. g) Trestného poriadku obžalovanému v rámci probačného dohľadu uložil povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediáčnym úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Takto uložený trest spolu s ochranným opatrením považuje odvolací súd s poukazom na okolnosti tohto prípadu za zákonný, dôvodný a primeraný, od ktorého možno dôvodne očakávať efektívnu nápravu obžalovaného do budúcnosti. Uložený trest súčasne primeranou mierou vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Napokon odvolací súd rozhodol o uplatnenom nároku poškodenej na náhradu škody, ktorý si uplatnila v prípravnom konaní voči obžalovanému, túto však riadne nedoložila a nešpecifikovala, preto podľa § 288 ods.1 Tr.por. poškodenú W. Q., nar. X.XX.XXXX, bytom R. P. č. XXX s jej nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti a dôvody rozhodol odvolací súd z podnetu podaných odvolaní tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.